

OLDŘICH KULHÁNEK MALÁ ANATOMIE

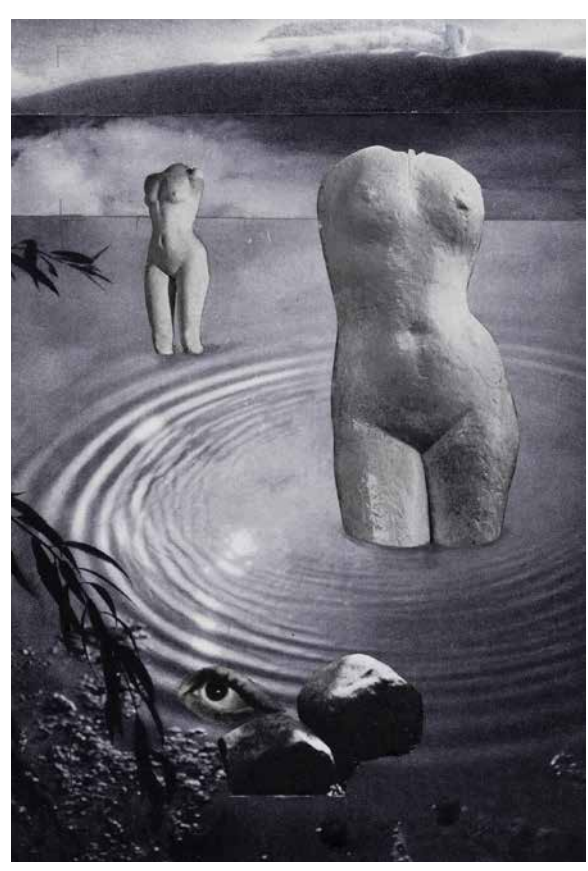
26.5.–30.8.2020 ZDROJŮ GAVU CHEB

oldřich kulhánek

KOLÁŽ ZE SOUBORU CHERCHEZ LA FEMME NEDATOVÁNO (1963/1964)

„Malá anatomie zdrojů“ představuje výtvarná díla Oldřicha Kulhánka v propojení s jeho archivem. Ačkoli je autor obecně vnímán a posuzován zejména z hlediska skvěle zvládnutých výtvarných technik a figurálního projevu, bližší zkoumání jeho uměleckých východisek nám otevírá i jinou perspektivu pohledu na jeho tvorbu. Finální podoba jeho děl zúročuje kreslířský talent a maximalizuje efekt realismu. Pod touto objektivní vrstvou ale můžeme nahlédnout komplexnější tvůrčí proces spojený s určitou „metodikou“ práce s obrazy.

Výstava je sestavena především z výtvarných děl, která umělec zanechal ve svém ateliéru a jež pocházejí z období 60. až 80. let 20. století. Prezentovaný soubor ukazuje, že celou autorovou tvorbou prostupuje princip koláže. Můžeme také sledovat, jak výrazně do jeho tvorby zasáhla dobová reportážní a reklamní fotografie. Retrospektivní charakter výstavy umožňuje stopovat Kulhánkovu tvorbu od jejích samotných začátků. K vidění jsou nejen známější grafiky – lepty a litografie –, ale také kresby, skici a soubor koláží, které byly vstupní branou do autorovy umělecké praxe. Některé práce Oldřicha Kulhánka jsou veřejnosti ukázány vůbec poprvé, mimo jiné například tři drobné

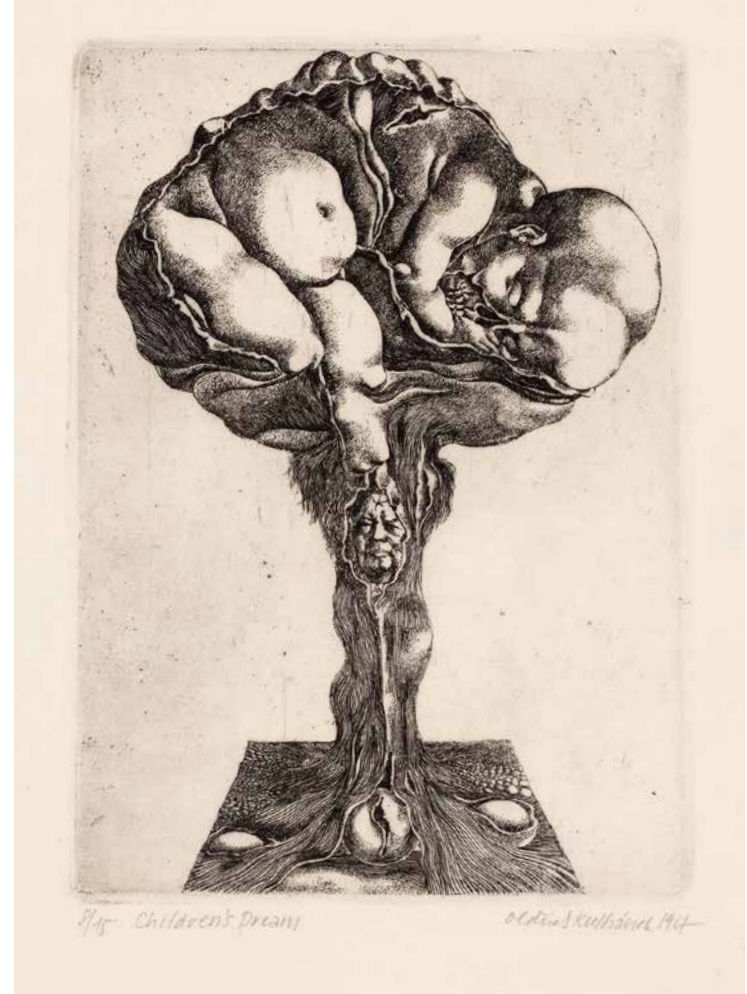

GRASP LEPT 1969

skici z roku 1971, které se umělci podařilo tajně nakreslit a propašovat z vězeňské cely, když byl zatčen kvůli svým grafickým listům s karikaturami komunistických vůdců.

Oldřich Kulhánek byl fascinován obrazy, celý život je shromažďoval a vytvářel nové. Jeho „svět v obrazech“ byl zároveň do značné míry sebereflexí. Svým dílem nám nabízí svébytný úhel pohledu, perspektivu umělce – člověka, který se snaží zachytit složité dění, události, které jej samotného v průběhu života ovlivňují. Sdílel svá traumata ze zkušenosti s komunistickou propagandou, vrátil se k válce, době svého narození, a prozkoumával terén současnosti. Zároveň byl bytostně vtažen do komplexu dějin umění, celý život se inspiroval starým evropským uměním, vzorem pro něj byl zejména Albrecht Dürer. Jako on se věnoval kresbě a grafickým technikám, a za cíl své práce si vytkl reflektovat dobu, v níž žije. Jeho uměleckým krédem bylo zobrazovat rozpory a konflikty lidského světa – podávat formou obrazů zprávy o společenských turbulencích i svědectví o údělu jedince v chaotických transformacích 20. století.

DĚTSKÝ SEN LEPT 1967

Už v raných kolážích používal kromě ilustrací ze starých knih a časopisů i výstřižky z aktuálně publikovaných magazínů. Svůj pracovní prostor v průběhu let dále zaplňoval reprodukovánými obrazy. Archiv výstřižků, roztříděných podle témat, obsahoval databázi obrazů určených k novému použití. Některé obrazy pouze inspirovaly, jiné byly v různém měřítku překreslovány a přerývány, a další pak přímo otiskovány do výsledného produktu. Reprodukovaný vizuální materiál se „recyklačními“ cestami zapojoval do struktury nového uměleckého díla, aniž by to často bylo na první pohled zřejmé.

Důležitým momentem byla pro umělce zkušenost z krátkodobé práce na pozici grafického redaktora časopisu *Reportér* v roce 1966. Umocnila jeho zájem kreativně využívat obrazový materiál reportážních

BEZ NÁZVU (ZASTŘELENÝ MUŽ)
KRESBA PEREM
NEDATOVÁNO (1966)
+ DVOUSTRÁNKÁ Z ČASOPISU
VIE NUOVE (1962)

LA TERZA MAFIA: DALLA COSCA ALLA GANG

Inchiesta di Gianni Toti

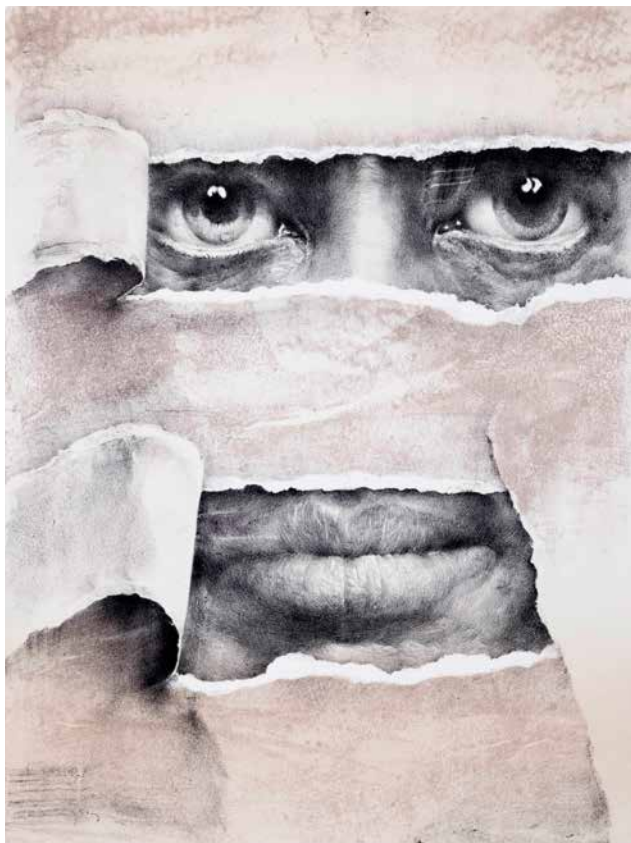

a reklamních fotografií, s možnostmi dalšího přefocování, namnožování a zvětšování detailů. Společným rysem obrazů, které Oldřicha Kulhánka zaujaly, je jistá signální naléhavost nebo přímo vizuální agresivnost. Jsou to expresivní záběry vypjatých emocí, záznamy válečných hrůz i opticky vyzývavé reklamní snímky. Podkladem umělcových apokalyptických vizí byla vždy syrová realita, již existující exempla.

kaleidoskopické mozaiky a jakéhosi „apokalyptického realismu“. Později se ve své tvorbě zaměřil na kompoziční řešení, v nichž dominoval zvětšený detail jako objekt koncentrující absurditu a podivnost.

K inspiracím, které Oldřich Kulhánka ve svém díle zúročuje, patří surrealistické „dědictví“ a fantastický realismus, ozvěny pop-artu, dobově vnímaného jako aktuální „západní trend“, komiks s jeho stylizací i kompozičním členěním, fotografie a reklamní design. Nevyhýbal se zobrazování krajností a bez cenzurních zásahů ztvárňoval motivy násilí i pornografické detaily. Součástí jeho vizuálního stylu byla akcentovaná absurdita s prvky krutého humoru. Pestrý amalgám vlivů umělec propojoval s přepisem vnitřních vizí do

„Malá anatomie zdrojů“ představuje autora českých bankovek jako tvůrce, který vstoupil na uměleckou scénu v turbulentních 60. letech. Období uvolňování tuhého sevření komunistického režimu nabízelo možnost reflektovat procitnutí z noční mury stalinismu a otevíralo perspektivu svobodného projevu v kultuře. Na vlnách této energie se nesla i raná tvorba Oldřicha Kulhánka, který patřil ke generaci válečných ročníků. Ve dvou desetiletích následujících po zlomovém roce 1968 umělec intenzivně polemizoval s depresivním marasmem normalizace. Svou potřebu apelujícího zobrazování univerzálních témat nadále realizoval jako privátní uměleckou vizi, odštěpenou od možnosti veřejné prezentace. V nových podmínkách po roce 1989, kdy jeho tvorba zažila úspěšný restart, vystavoval zejména v soukromých galeriích nebo pronajatých prostorách, svoji retrospektivu k 60. narozeninám, která proběhla v roce 2000 v pražském Mánesu, si zorganizoval sám. Aktuální výstava je tak první větší přehlídkou jeho tvorby na půdě oficiální galerijní instituce.

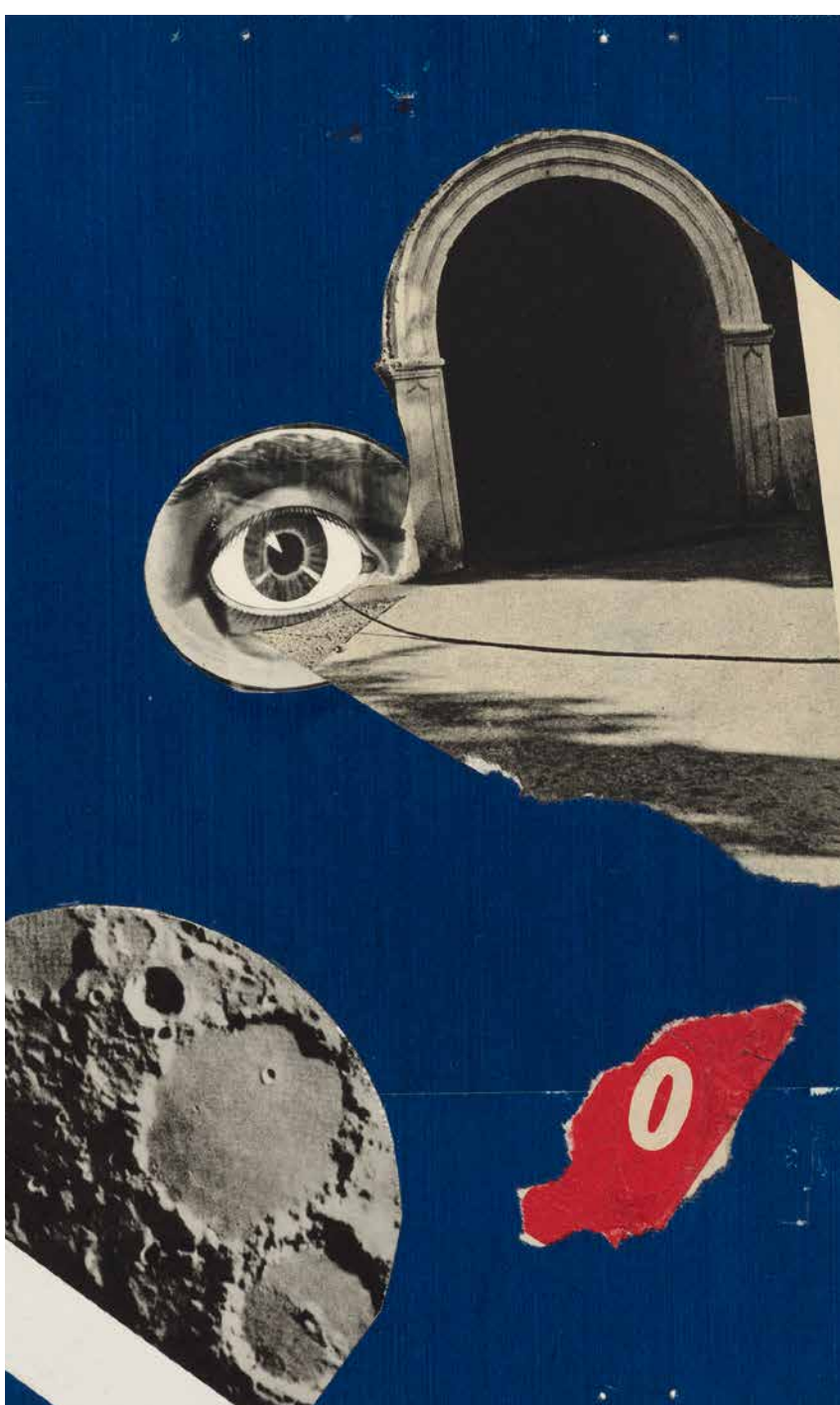

POHLED (OKÉNKO)
LITOGRAFIE
1987

O. K., 1984
FOTOGRAFIE Z ATELIÉRU
PRAHA, NUSLE

BEZ NÁZVU
KOLÁŽ
NEDATOVÁNO (1963/1964)

OBRAZOVÝ ARCHIV (VÝBUCHY)

Oldřich Kulhánka. Malá anatomie zdrojů
Galerie výtvarného umění v Chebu
Velká galerie, 26. května – 30. srpna 2020

Kurátor: David Kulhánka
Výstavní grafika: Tereza Hejmová
Architekt: Zbyněk Baladrán
Fotografie: Jiří Thýn

Otevírací doba: út-ne, 10.00–17.00

Galerie výtvarného umění v Chebu
příspěvková organizace Karlovarského kraje,
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb,
T: +420 354 422 450, info@gavu.cz,
www.gavu.cz

V roce 2020 vydala Galerie výtvarného umění v Chebu.
Text: David Kulhánka, tisk: Dragon Press, s. r. o., náklad 1500 ks.

GAVUCHEB

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen
z grantového programu MK ČR.

